

Päiväys
5.12.2024

Diaarinumero
544/03.04.04.04.19/2023

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

5.12.2024

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **12.12.2024**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 5.12.2024 nro 1694/2024, valitus ympäristölupa-asiassa, ympäristöluvan muuttaminen Kumeko-terminaalin toiminnoille, Pori

Luvan hakija

KuMeKo Group Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **5.12.2024 – 13.1.2025** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:
<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **13.1.2025**.

05.12.2024

Dnro 544/03.04.04.04.19/2023

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Valittaja [REDACTED]

Luvan hakija KuMeKo Group Oy

Päätös, josta valitetaan

Porin kaupungin ympäristö- ja terveystyöyksikön päällikkö 2.5.2023
§ 13

Voimassa oleva ympäristölupa

Porin kaupungin ympäristö- ja lupapalvelut on 10.9.2018 antamallaan päätöksellä § 79/2018 myöntänyt KuMeKo Forest Oy:lle ympäristöluvan Kumeko-terminaalien toiminnoille kiinteistölle Kumeyksi 609-417-36-7.

Toimintaa on harjoitettava ympäristölupahakemuksen mukaisesti, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä.

Vaasan hallinto-oikeus on 20.7.2020 antamallaan päätöksellä numero 20/0110/3 valituksen enemmälti hyläten, muuttanut Porin kaupungin ympäristö- ja terveystyöyksikön päällikön päätöksen lupamääräykset 5, 6 ja 13.

Voimassa olevassa ympäristöluvassa on annettu lupamääräykset 1–20, joista lupamääräykset 2, 5, 6, 15 ja 16 kuuluvat seuraavasti hallinto-oikeuden lupamääräyksiin 5 ja 6 tekemien muutosten jälkeen:

2. Laitoksella saa käsitellä puhdasta puutavaraa (rankapuu), puun osia (risut ja kannot) sekä rakentamisessa ja purkamisessa ja teollisessa toiminnassa syntyvää purku/kierrätyspuuta sekä hevosenlantaa.

Purku/kierrätyspuuta (jätenimikkeet 15 01 03 ja 17 02 01) saa käsitellä enintään yhteensä 10 000 tonnia vuodessa ja hevosenlantaa (jätenimike 02 01

06) enintään yhteensä 100 tonnia vuodessa. Käsiteltävät jätejakeet eivät saa sisältää biojätettä, vaarallisia jätteitä eikä muuta haitallisilla aineilla pilaantunutta materiaalia. Rakennus- ja purkujätteen vastaanottamisesta tulee olla siirtoasiakirjat.

Käsitellyt ja muut vastaanotettavat jätteet tulee toimittaa hyötykäyttöön tai jatkokäsittelyyn laitokseen, jolla on ympäristöviranomaisen hyväksyntä kyseiseen toimintaan. Mikäli laitokselle tuodaan jätettä, jonka vastaanottoa ei ole tällä luvalla sallittu, on jäte viipymättä toimitettava asianmukaiseen käsittelypaikkaan tai jäte on palautettava sen tuojalle.

5. Murskausta ja haketusta saa suorittaa ma-pe klo 7.00–18.00 ja la klo 8.00–16.00 välisenä aikana. Sunnuntaisin, pyhäpäivisin sekä arkipyhisin murskaus ja haketus on kielletty. Muuta toimintaa saa suorittaa ma-pe klo 7.00–22.00 ja la-su klo 8.00–18.00 välisenä aikana.

Haketusta ja murskausta saa harjoittaa aikavälillä 1.6.–31.8. enintään kymmenenä (10) päivänä kuukaudessa.

6. Toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa ylittää lähimmässä vakituksessa asuinkäytössä olevassa häiriintyvässä kohteessa A-painotettua ekvivalenttitasoa 55 dB päivällä (klo 7–22). Loma-asutukseen tai muuhun virkistykseen käytettävillä alueilla tai luonnonsuojelualueilla melutaso saa olla enintään 45 dB päivällä (klo 7–22).

Suunnitellut meluvallit on pidettävä melun leviämisen vähentämisen kannalta riittävän korkeana. Puuraaka-aine- ja tuotevarastokasat on sijoitettava siten, että melun leviämistä melulle alttiisiin kohteisiin voidaan vähentää mahdollisimman tehokkaasti.

Tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomainen voi toiminnanharjoittajan kustannuksella määrätä mitattavaksi toiminnasta aiheutuvan melutason tai teetettäväksi melumallinnuksen sekä määrätä tarpeellisista melun vähentämistoimenpiteistä.

15. Häiriö- tai poikkeuksellisissa tilanteissa, joista voi aiheutua merkittävää haittaa terveydelle tai ympäristölle, on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kemikaali-, öljy- tai polttoainevuodosta on lisäksi ilmoitettava pelastusviranomaiselle. Toiminnanharjoittajan on laadittava onnettomuus- ja poikkeustilanteiden varalle varautumissuunnitelma. Varautumissuunnitelmasta on tiedotettava laitoksessa työskenteleville.

16. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja huomioitava se laitoksen laitteita uusittaessa. Toiminnanharjoittajan tulee kiinnittää huomiota erityisesti laitteiden äänitasoon ja pyrittävä laitteita uusittaessa hankkimaan hiljaisempaa kalustoa. Määräys koskee erityisesti haketus/ ja murskauslaitteistoja.

Korkein hallinto-oikeus on 16.3.2021 antamallaan päätöksellä taltionumero 121 hylännyt valituslupahakemuksen.

Valituksenalainen päätös

Ympäristönsuojeluviranomainen on myöntänyt KuMeKo Group Oy:lle ympäristöluvan toiminnan olennaiselle muuttamiselle Uudenniityn kierto- ja biotalouden siirtokuormausasemalle kiinteistöllä 609-417-36-8. Toimintaa on harjoitettava ympäristölupahakemuksen mukaisesti, ellei jäljempänä annettavissa lupamääräyksissä toisin määrätä. Päätöksessä on annettu lupamääräykset 1–34, joista lupamääräykset 1 (osittain), 2 (osittain), 5–7 ja 29 kuuluvat seuraavasti:

Yleiset määräykset ja jätteiden varastointiajat

1. Laitoksella saa vastaanottaa, käsitellä, välivarastoida sekä toimittaa hyötykäyttöön tai edelleen käsiteltäväksi ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksen Liitteen 1. Taulukon 1. mukaisia jätteitä. Vastaanotettava jätemäärä saa olla yhteensä enintään 35 000 t/a. Liitteen 1. Taulukon 1. mukaisia jättejaekohtaisia enimmäismääriä ei saa ylittää. Käsiteltävät jättejakeet eivät saa sisältää vaarallisia jätteitä eikä muuta haitallisilla aineilla pilaantunutta materiaalia.

Ote taulukosta 1. Laitoksella vastaanotettavat jättejakeet:

Jae	EWC-koodi	Kuvaus	Käsittely	Voimassa oleva lupa (tn)/a	Muutoksessa haettu määrä (tn)/a	Hetkellinen varastointi (tn)	Maksimi varastointiaika kk
Pakkaukset (mukaan luettuna yhdyskuntien erillis-kerätty pakkausjäte)	15 01 03	Puu-pakkaukset	Haketus ja väli-varastointi kenttä-alueella	10 000	13 000	10 000	8
Rakentamisessa ja purkamisessa syntyvät jätteet	17 02 01	Purkupuu	Haketus ja väli-varastointi – kenttä-alueella				
Energia-puu	ei jätettä	-	-		250 000	150 000	8
Käsittelemätön ja käsitelty puu	20 01 38	Muu kuin nimikkeessä 20 01 37		Haketus ja väli-	1000	200	8

		mainittu puu		varastointi kenttä-alueella			
	03 01 05	Muut kuin nimikkeessä 03 01 04 mainitut sahajauho, lastut, palaset, puu ja puupohjaiset levyt (kuten lastulevy ja vaneri)					
	19 12 07	Muu kuin nimikkeessä 19 12 06 mainittu puu					
Bio-hajoavat jätteet	20 02 01	Puutarhajäte		Haketus ja väli-varastointi	500	200	8

2. Laitoksella saa varastoida vastaanotettua jätettä yhteensä enintään 12 500 tonnia. Ympäristölupapäätöksen Liitteen 1. Taulukon 1. jätelajikohtaisia enimmäismääriä ei saa ylittää. Yhdyskuntajätteen lajittelusta syntyvät jätteet lasketaan varastossa olevaksi jätteeksi.

Toiminta-ajat

5. Murskausta ja haketusta saa suorittaa ma–pe 7.00–18.00 ja la klo 8.00–16.00 välisenä aikana. Sunnuntaisin, pyhäpäivisin sekä arkipyhäisin murskaus ja haketus on kielletty. Muuta toimintaa (kuormausta ja purku) saa suorittaa ma–pe klo 06.00–22.00 ja la-su klo 8.00–18.00 välisenä aikana. Haketusta ja murskausta saa harjoittaa aikavälillä 1.6.–31.8. enintään kymmenenä (10) päivänä kuukaudessa.

Päästöt ilmaan, melu- ja pölyhaitat

6. Toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa ylittää lähimmässä vakituksessa asuinkäytössä olevassa häiriintyvässä kohteessa A-painotettua ekvivalenttitasoa 55 dB päivällä (klo 7–22) eikä yöllä 50 dB (klo 22–7). Loma-asutukseen tai muuhun virkistykseen käytettävillä alueilla ja luonnonsuojelualueilla melutaso saa olla enintään 45 dB päivällä (klo 7–22) ja 40 dB yöllä (klo 22–7). Puuraaka-aine- ja tuotevarastokasat on sijoitettava siten, että melun leviämistä melulle alttiisiin kohteisiin voidaan vähentää mahdollisimman tehokkaasti.

Tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomainen voi toiminnanharjoittajan kustannuksella määrätä mitattavaksi toiminnasta aiheutuvan melutason tai teetettäväksi melumallinnuksen sekä määrätä tarpeellisista melun vähentämistoimenpiteistä.

7. Toiminnanharjoittajan tulee laatia ja toimittaa Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle 60 päivän kuluessa päätöksen lainvoimaisuudesta tai aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta lukien laitokselle melunhallinta- ja tarkkailusuunnitelma. Suunnitelmassa on kartoitettava ja tarkasteltava kaikkia laitoksen melua tuottavia toimintoja sekä arvioida melua ehkäisevien menetelmien investointi ja käyttökustannuksia sekä menetelmien tehokkuutta haittojen ehkäisemiseksi.

Valvontaviranomainen voi selvityksen perusteella täsmentää lupapäätöksessä annettuja määräyksiä tai täydentää päätöstä meluhaittojen ehkäisemiseksi. Melunhallinta- ja tarkkailusuunnitelma tulee laatia ulkopuolisen asiantuntijan toimesta, jolla on riittävä kokemus ja pätevyys ko. selvityksen tekemiseen. Melunhallinta- ja tarkkailusuunnitelma tulee sisältää suunnitelma melunseurannan toteuttamiseksi.

Poikkeukselliset tilanteet

27. Häiriö- tai poikkeuksellisista tilanteista, joista voi aiheutua merkittävää haittaa terveydelle tai ympäristölle, on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kemikaali-, öljy- tai polttoainevuodosta on lisäksi ilmoitettava pelastusviranomaiselle. Toiminnanharjoittajalla on oltava ajantasainen ennaltavarautumissuunnitelma onnettomuus- ja poikkeustilanteiden varalle. Suunnitelmasta on tiedotettava laitoksessa työskenteleville.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

29. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja huomioitava se laitoksen laitteita uusittaessa. Parasta käyttökelpoista tekniikkaa on hyödynnettävä laitoksen kaikissa toiminnoissa siten, että toiminnan aiheuttamat päästöt ja laitoksen ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset. Toiminnanharjoittajan tulee kiinnittää huomiota erityisesti laitteiden äänitasoon ja pyrittävä laitteita uusittaessa hankkimaan hiljaisempaa kalustoa. Määräys koskee erityisesti haketus/ ja murskalaitteistoja.

Korvattavat päätökset

Ympäristö- ja terveysturvayksikön päällikön päätös korvaa Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen 10.9.2018 laitokselle myöntämän ympäristöluvan.

Päätöksen täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Hakemuksen mukainen toiminta voidaan aloittaa lupapäätöstä noudattaen muutoksenhausta huolimatta 10 000 euron (sisältää arvonlisäveron 24 %) suuruista vakuutta vastaan. Vakuus tulee asettaa ennen jätteen ammattimaisen tai laitospäätöksen käsittelytoiminnan aloittamista.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valittaja on hakenut valituksenalaisen päätöksen haketuksen osalta muutosta. Valittaja on vaatinut haketuksen täysimääräistä kieltoa ja haketuksen lopettamista.

Perustelut

Haketus on aiheuttanut kylällä meluhaittaa vuosien ajan. Valittaja on ottanut useita kertoja yhteyttä Porin ympäristövirastoon ja KuMeKon valvojan tuloksetta. Valvonta on epäonnistunut.

Meluvallien toteutus on epäonnistunut, koska melu kantautuu entistä pidemmälle ja kovempaa. Melumittaus on tehty ainoastaan silloin, kun on haketettu rouheampaa tavaraa. Kun haketetaan hienompaa tavaraa, melu kuuluu koko kylän alueelle kahden kilometrin etäisyydelle. Luonnonsuojelualueelle meluraja 45 desibeliä ylittyy päivittäin, kun haketetaan. Tätä ei valvo kukaan eivätkä asianosaiset tee asialle ilmoituksen johdosta mitään.

Valittajalla on eri kuukausilta ja vuosilta äänityksiä, joista selviää valittajan pihaan kuuluvan melun suuruus. Valvoja on käynyt valittajan pihassa monta kertaa ja todennut melun sekä sanonut, että mitään ei pystytä tekemään. Ympäristöviraston esimies ei ole tehtävänsä tasalla. Valvonta on käytännössä jätetty melusta kärsineille asukkaille. Ympäristötarkastaja on ilmoittanut lähettävänsä valittajan viestit laitoksen vastuuhenkilölle ja odottavansa vastausta. Vastauksia ei ole tullut. Melua on kuunneltu melkein kahdeksan vuoden ajan.

Melu ei ole virallisten melumittausten aikana niin kovaa, koska liikkuva haketin on laitettu siihen asentoon, ettei hakettimen jäähdytyspuoli ole siihen suuntaan, missä melumittaus tehdään. Virallisissa melumittauksissa haketetaan karkeampaa haketta, joka ei aiheuta niin suurta melutasoa kuin hienompaa haketta tehtäessä.

Ympäristöluvassa sanotaan, että melu ei saa tarpeettomasti haitata asukkaita ja melumittauksia järjestetään, jos haittaa esiintyy. Ympäristölupaa on rikottu useasti, ja Porin ympäristöviranomaisen ei ole valvonut melun tasoa ympäristöluvan ehtojen mukaan, vaikka viranomaisen on ollut asiasta tietoinen. Viranomaisen ei ole myöskään ryhtynyt ympäristöluvassa olevien sääntöjen sekä ehtojen noudattamiseen. Ei ole sopivaa, että valvoja on KuMeKon omaa henkilökuntaa. Valittajan mukaan valvojana tulisi toimia poliisi, joka voisi puuttua tilanteeseen ohjearvojen ylittyessä.

Ympäristölupahakemuksessa puhutaan käyttötarkkailusta. Haketyömaan käyttötarkkailua eivät tee käytännössä muut kuin asukkaat. Ympäristölupahakemuksessa on mainittu myös, että luvissa asetettavia raja-arvoja melulle ja pölylle seurataan. Valittaja on kyseenalaistanut sen, onko melun ja pölyn raja-arvoja seurattu yli seitsemän vuoden aikana.

Toimijaan ei voi luottaa missään asiassa, esimerkiksi pölymittauksissa, koska haketuksen melussa ei ole tapahtunut edistystä lupauksista huolimatta. Valittaja on ihmetellyt, miksei meluhaittaan olla puututtu kahdeksan vuoden aikana. Melurajojen ylitykset ovat olleet useamman vuorokauden mittaisia sekä useita tunteja kestäviä. Valittaja on herännyt makuuhuoneeseen kuuluvaan meluun. Valittaja on tehnyt useita äänityksiä melusta ja lähettänyt niitä ympäristötarkastajalle ja valituksen liitteenä hallinto-oikeuteen.

Valittajan mukaan hänen tekemänsä äänitykset todistavat, että melu ylittää raja-arvot. Melumittaukset on suoritettu vain puolen tunnin jaksoissa. Mittaus pitäisi tapahtua monen vuorokauden jaksoissa ja se olisi tehtävä puolueettomasti niin, ettei hakettaja tiedä, missä mittaus tehdään. Hakija myöntää lupahakemuksessa meluhaitat, joille ei ole pystytty tekemään mitään. Luvassa mainitut tarkkailut ja mittaukset ovat epäluotettavia, koska tähänkään asti ei ole tapahtunut mitään, vaikka valittaja on ollut yhteydessä luvan hakijaan. Ympäristötarkastaja ei ole valittajan pyynnöistä huolimatta tullut paikan päälle todentamaan asiaa ja mittaamaan melun suuruutta. Tällä hetkellä loppukin metsä harvennetaan haketyömaan ja asutuksen välistä, joten melu tulee lisääntymään.

Mainitun välinpitämättömyyden johdosta valittaja on vaatinut haketuksen kieltämistä kokonaan, koska aikaa on kulunut kahdeksan vuotta. Melu olisi pitänyt laskea alle ohjearvojen. Haketyömaalle voi osoittaa paljon turvallisemman paikan meren ääreltä, koska hake on itsestään syttyvä ja palokunta on joutunut tälläkin työmaalla sammuttamaan tulipaloja. Hirveä haju on levinnyt asutusalueelle. Haketyömaalle laitettujen vesipisteiden vesipaineilla ei sammuteta tulipaloa. Haketyömaata ympäröi herkästi syttyvä heinikko.

Ympäristövirasto ja Porin kaupunginhallitus ovat aikanaan, kun haketus on aloitettu, olleet sitä mieltä, että ympäristölupaa ei tarvitse hakea eikä toiminnalle laiteta rajoituksia. Toiminnalle on saatu lupa valituksen ja asian palauttamisen avulla vasta neljän vuoden kuluttua toiminnan alkamisesta ja valittaja on joutunut tästä kärsimään. Valittaja on viitannut melun aiheuttamiin terveyshaittoihin.

Melumallinnus on harhaanjohtava, koska äänitasoa pystytään manipuloimaan siirrettävän hakettimen paikan vaihtamisella ja hakettamalla karkeampaa tavaraa. Laitokselta tarvitaan melumallinnukselle lupa, jolloin tiedetään mittauspäivä ja ajankohta. Mittaustapa ei ole puolueeton. Valittajan tekemistä videoäänityksistä ilmenee melun todellinen taso. Mittaukset on tehty kahdessa paikassa, joten luonnonsuojelualueen virallisia mittauksia ei ole. Puolueettomassa melumittauksessa valittajan pihaan pitäisi laittaa melumittari, jotta viranomaiset ja ympäristöluvan hakija voisivat todeta, mistä melusta on kärsitty kahdeksan vuoden ajan. Asukkaiden oikeusturvaa on loukattu asiassa useiden vuosien ajan, joten nyt on tullut aika lopettaa haketus kokonaan näin lähellä asutuskeskusta. Tiheä omakoti- ja rivitalojen asuinalue alkaa 500 metrin etäisyydeltä.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Porin kaupungin ympäristö- ja terveysvalvontayksikön päälliköltä on pyydetty lausunto valituksesta. Hallinto-oikeus on varannut Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat - vastualueelle, Porin kaupungille, Porin kaupungin terveydensuojelu- ja rakennusvalvontaviranomaisille, Satakunnan pelastuslaitokselle sekä Porin kaupungin kaupunkisuunnittelulle tilaisuuden vastineen antamiseen valituksesta.

Elinvoima- ja ympäristötoimialan kasvupalvelut ja kaupunkisuunnittelu on vastineessaan todennut muun ohella, että KuMeKo-terminaalien alueella on voimassa Meri-Porin oikeusvaikutuksen osayleiskaava (kv 6.3.2000, Turun HAO 26.6.2001, KHO 8.3.2002), jossa hankealue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Alueella ei ole asemakaavaa. Alueella on vireillä oikeusvaikutteisen Yyterinniemen osayleiskaavan laadinta, joka on ollut nähtävillä kaavaluonnoksena kesällä 2021. Kaavan selvitykset ovat kuitenkin osin keskeneräiset, luontoarvojen osalta selvitysaineisto puuttuu osin kokonaan. Myös liikenteelliset asiat ovat Uudenniityn eritasoliittymävarauksen osalta ratkaisematta. Osayleiskaavaluonnosta ei voi näin ollen käyttää ympäristöluvan arvioinnissa puoltoperusteena.

Muutoslupahakemuksessa esitetyt jätejakeiden määrät ja laadut osoittavat, että kyse ei ole enää alkuperäisestä puun haketuksesta energiakäyttöön, vaan laajamuotoisesta jätteenkäsittelytoiminnasta. Hanke saattaa edellyttää ympäristöluvan ohella myös YVA-lain mukaista arviointia, mikä tulisi selvittää ELY-keskukselta.

Toiminnalle ei tule myöntää haettua ympäristöluvan muutosta ennen kuin alueella on toiminnan mahdollistava asemakaava tai vähintään toiminnan edellytykset on tutkittu ja on saatu toimintaa puoltavat viranomaislausunnot, ja tämän jälkeen hanke on saanut myönteisen suunnittelutarveratkaisun. Edellä mainitun asemakaavan ja suunnittelutarveratkaisun yhtenä edellytyksenä on, että uusi tieyhteys Uudenniityn teollisuusalueelta on toteutettu ennen toiminnan aloittamista tai laajentamista tai että KuMeKo on saanut ELY-keskukselta myönteisen liittymälupapäätöksen valtatie 2:lle.

Mäntyluodontie (vt 2) on liikenne- ja viestintäministeriön 21.11.2018 antaman asetuksen mukainen pääväylä, jonka palvelutason vaatimukseen myös Porin kaupunki on sitoutunut.

Hakemuksessa esitetty toiminta ylittää yleiskaavan tarkoittaman metsätalouden harjoittamiseen liittyvät kriteerit ja aiheuttaa ympäristöönsä vaikutuksia, jotka on arvioitava myös maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti.

Porin kaupungin terveydensuojeluviranomainen on vastineessaan todennut, että asumisterveysasetuksessa (545/2015) on säädetty sisämelun toimenpiderajoista. Sisämelun toimenpiderajojen oletetaan pysyvän sallituissa rajoissa, kun ulkomelutaso ei ylitä valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisia ohjearvoja. Osana ympäristömeluselvitystä on suoritettu Uudenniityn kierto- ja biotalouden siirtokuormausaseman ympäristömelumittaukset. Selvityksen mukaan valtioneuvoston päätöksen mukaiset melun ohjearvot alittuvat, kun puun haketus/murskaus on käynnissä.

Porin kaupungin rakennusvalvontaviranomainen on vastineenaan viitannut ympäristölupahakemuksen yhteydessä antamaansa lausumaan, jossa se on todennut, että laajentuvasta toiminnasta aiheutuvan liikenteen turvallisen liittymisen valtatie 2:lle järjestämiseksi tulee suorittaa asianmukaiset maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämät lupamenettelyt. Toiminnan muista ympäristövaikutuksista ei ole lausuttavaa.

Porin kaupungin ympäristö- ja terveysvalvonnan yksikön päällikkö on lausunnossaan esittänyt valituksen hylkäämistä ja todennut muun ohella seuraavaa:

Laitoksella käsitellään, haketetaan ja välivarastoidaan metsäenergiapuuta sekä puhdasta jätepuuta. Laitokselle myönnettyssä ympäristöluvassa on todettu, että laitoksen merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät ranka- ja purkupuun sekä kantojen haketukseen/murskaukseen. Meluhaittojen torjuntaan ja melun hallintaan on kiinnitetty erityistä huomiota ympäristölupaa myönnettäessä siten, että laitoksen aiheuttama äänimaiseman muutos ympäristössä jää mahdollisimman vähäiseksi. Lausunnossa on viitattu valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksiin 5–7 ja 29.

Toiminnan aiheuttaman melun leviämistä ympäristöön on selvitetty mallintamalla helmikuussa 2016, lokakuussa 2019 ja syyskuussa 2022. Meluselvitysten mukaan melulle luvassa annetut raja-arvot eivät ylity lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Myös luonnonsuojelualueille melutasot jäävät alle päiväajan raja-arvon 45 dB.

Laitoksen aiheuttamaa melua ympäristössä on selvitetty mittaamalla vuonna 2016 ja 2022. Viimeisimmän laaditun (11.11.2022) meluselvityksen johtopäätöksen mukaan laitos alittaa nykytilassa ja lupamuutoshakemuksen jälkeisessä tilanteessa nykyiset melun raja-arvonsa tilanteessa, kun puun haketus /murskaus on käynnissä. Mittauksia on molemmilla kerroilla tehty myös valittajan kiinteistön luona.

Ympäristölupa on myönnetty muun muassa melua tuottavalle toiminnalle, eikä melun tuottaminen ole luvassa täysin kielletty. Melun leviämiseen vaikuttavat erityisesti vallitsevat sääolot, joista tuulen suunta on merkittävin yksittäinen tekijä. Se, että laitoksen toiminta kuuluu valittajan pihaan yksittäisinä päivinä tai tunteina, ei tarkoita, että melusta aiheutuu valittajan kiinteistölle kohtuutonta räsitusta.

Rasituksen kohtuuttomuutta arvioitaessa on otettu huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen voimakkuus ja kesto kerrallaan, lupamääräysten vaikutus sekä laadittujen meluselvitysten tulokset.

Koko terminaalitoiminnan sijoittaminen halliin ei ole mahdollista, eikä valittajan vaatimuksen mukainen haketuksen totaalikielto ole perusteltua. Melua pyritään luvassa hallitsemaan pääsääntöisesti toiminta-aikoja rajaamalla. Tältä osin on viitattu lupamääräykseen 5.

Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on viitannut ympäristöluvan lupamääräyksiin ja päätöksen perusteluihin, ja katsonut, ettei valituksessa ole tuotu esiin mitään sellaista uutta, jota lupaa myönnettäessä ei jo olisi otettu huomioon. Ympäristöluvan myöntämisedellytykset täyttyvät eikä suunnitellusta toiminnasta voida katsoa sitä hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesti harjoitettaessa aiheutuvan melun muodossa sellaista ympäristönsuojelulaissa kiellettyä haittaa, jonka perusteella ympäristölupapäätös olisi kumottava.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on vastineessaan todennut muun ohella seuraavaa: Porin kaupungin ympäristölupapäätöksen lupamääräyksessä 6 melumallinnuksen teettäminen ja melun vähentämistoimet on jätetty tehtäväksi tarvittaessa. ELY-keskus on todennut, että tässä ei ole ristiriitaa lainsäädännön kanssa, mutta huomioon ottaen toiminnan luonteen, määräajoin tehtävä melumallinnus ajan tasalla olevilla lähtötiedoilla on myös lupavalvonnassa perusteena melua vähentävien toimenpiteiden tarpeen sekä myöhemmin niiden vaikutusten arvioimiseksi.

Kun melumittauksia ja -mallinnuksia tekevät ulkopuoliset asiantuntijat huomioon ottaen standardit ja viranomaisohjeet, ovat mittaukset tällöin tehty kalibroiduilla mittalaitteilla jäljitetysti mittanormaaleihin ja ammattitaidolla suoritettu. Inhimillinen tekijä on läsnä kaikissa mittauksissa ja sitä voidaan minimoida standardeja noudattamalla sekä kokemuksen kautta. Tuloksien yhteydessä esitetty kokonaisuvarmuus on oleellinen osa raporttia, kun arvioidaan, miten edustavia yksittäiset tulokset ovat.

Melumittaukset ja -mallinnukset täydentävät toisiaan. Mittauksia melulähteiden melupäästöistä tarvitaan mallinnuksen lähtötietoina ja tarkkailupisteitä lähiympäristöstä melumallinnuksen tulosten vertailemiseksi. Lisäksi erillisiä melumittauksia voidaan tehdä tarvittaessa tai säännöllisesti ympäristössä havaitun melun lähteiden ja melutasojen kartoittamiseksi. Melumittaukset edustavat tyypillisesti lyhyttä hetkeä ja ne pitää ajoittaa standardin edellyttämiin olosuhteisiin yhdessä toiminnan kanssa. Ajoittaminen

ei aina onnistu, mikä vaikuttaa mittausepävarmuuteen negatiivisesti. Melumittaukset vaativat suunnitelmallisuutta ja yhteistyötä toiminnanharjoittajan kanssa, jotta tulokset olisivat standardin mukaisia ja näin vertailukelpoisia aiempiin mittauksiin. Toiminnanharjoittajalla on yleensä paras asiantuntemus oman laitteistonsa melupäästöistä ja teknisistä vaikutusmahdollisuuksista melun määrään.

Melumittaukset on tehtävä ympäristöministeriön ohjeiden mukaisesti. Mitattavan jakson pitää täyttää hyvän mittausolosuhteen kriteerit ja mittauspöytäkirjaan tulee kirjata olosuhteet.

Toiminnan edustavuuden toteamiseksi mittausten aikana tarvitaan melumittaajan asiantuntemusta toiminnanharjoittajan apuna sekä melumittaussuunnitelmaa, jossa ympäristölupaa valvovalle viranomaiselle kuvataan muun muassa suunniteltu toiminnan tai prosessin tila toteutettavien mittausten aikana. Ympäristöluvassa ja/tai tarkkailusuunnitelmassa on yleensä mainittu, mihin mennessä mittaussuunnitelma on toimitettava luvan valvovalle viranomaiselle. Lupapäätöksen määräyksessä 7 on edellytetty toiminnanharjoittajalta melunhallinta- ja tarkkailusuunnitelmaa, joka sisältää suunnitelman meluseurannan toteuttamiseksi. ELY-keskus on todennut, että yksittäisistä melumittauksista on tehtävä myös oma melumittaussuunnitelma, josta käyvät ilmi muun muassa aikataulu, menetelmät sekä mittausten toteuttaja.

Koska melumittaukset edustavat verrattain lyhyttä ajanjaksoa sen hetkisissä olosuhteissa ja ympäristössä, voidaan melumallinnuksella tarkastella melulähteen vaikutuksia pidemmällä ajanjaksolla eri vuodenaikojen sääolosuhteissa sekä ottaa myös huomioon erilaisia suunnitteluvaihtoehtoja rakennusten, esteiden tai maastonmuodoissa ja niiden vaikutusten vertailussa olemassa olevaan tilanteeseen.

Paraskaan yksittäinen mittaus tai mallinnus ei anna kokonaiskuvaa esiintyvistä melutasoista vuoden aikana, sillä kokonaiskuva saadaan edellä mainitut menetelmät yhdistämällä. Yksittäisellä mittauksella voidaan saada selville selvät ja jatkuvat luparajojen ylitykset, mutta mitä enemmän tarkastellaan luparajojen lähellä olevia melutasoja, tarvitaan kokonaiskuvaa tilanteen arvioimiseksi. Lupaa valvova tai muu viranomainen voi paikan päällä kuulemansa perusteella tehdä johtopäätökset melun laadusta ja toimenpiteiden tarpeesta. Raja-arvon ylittymisen arviointiin viranomaisilla harvoin on standardin mukaisesti ylläpidettyä melumittauslaitteistoa tai sellaista rutiinia melun mittaamisesta, että mittaajasta johtuva tulosten mittausepävarmuus ei vaikuttaisi tulokseen merkittävästi. Tämä ei kuitenkaan poissulje sitä mahdollisuutta, että viranomaisella on toimenpiteiden tarpeen arvioimiseksi omaa mittauslaitteistoa käytössään suuntaa antavina mittauksina.

Valituksessa on todettu, että valvontaa tekee KuMeKo Oy:n oma mies. Lupapäätöksen kuvausosuudessa kappaleessa ”Laitoksen seuranta ja tarkkailusuunnitelma” toiminnanharjoittaja on kertonut, että laitoksen käyttötarkkailuun sisältyy myös melun tarkkailu. Omavalvonta on osa meluntarkkailua. Omavalvonnan tarkoituksena on havaita melun päästölähteitä

omassa toiminnassa ja on samalla osana ennaltaehkäisevää kunnossapitoa. Omavalvonta voi olla myös pitkälle organisoitua ja suunnitelmallista toimintaa, sisältäen määräajoin tehtävät havaintokierrokset myös toiminta-alueen lähiympäristössä. Oman melumittalaitteen käyttö on hyvin yleistä omavalvontakierroksilla, mutta silloin kyse on suuntaa antavista mittauksista. Se ei korvaa ulkopuolisen tekemiä raja-arvoon verrattavia melumittauksia, mutta voi parhaassa tapauksessa vähentää niiden tarvetta ja näkyä lopputuloksissa.

Lupamääräyksissä voidaan edellyttää omavalvontaa tai se voi olla omaehtoista toimintaa.

Ympäristölupavalvonnan lisäksi lainsäädännössä on annettu määräykset kaavoitusta varten tehtävistä meluselvityksistä kunnan alueella (ympäristönsuojelulaki 151 §, 152 §) sekä muun muassa asumisterveysasetuksessa annetut sisämelun raja-arvot (545/2015, sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista), työterveyslainsäädännön melumääräyksiä unohtamatta. Edellä mainitut lait eivät ole suoraan ympäristölupamääräyksissä huomioon otettavia, mutta niiden perusteella saadut selvitykset voivat johtaa myös toimenpiteisiin ympäristöluvanvaraisten toimintojen aiheuttaman melun vähentämiseksi.

Lupapäätöksen melua koskevat lupamääräykset ovat ympäristönsuojelulain vaatimusten mukaisia, mutta melun tarkkailua ja valvonnan toteuttamista voidaan tarkentaa.

Satakunnan pelastuslaitos on vastineessaan todennut muun ohella seuraavaa: Alueella oli vuonna 2020 tavanomaista enemmän pelastustoimen hälytystehtäviä, joiden perusteella toiminnanharjoittajaa kohtaan suoritettiin pelastuslain mukaista valvontaa. Sittemmin tilanne on alueella edistynyt paremmaksi siihen kohdistuneen valvontatoimen johdosta.

KuMeKo Group Oy on vastineessaan todennut, että valitus tulee hylätä. Yhtiö harjoittaa Porissa sijaitsevassa terminaalissa puuperäisen materiaalin mekaanista jalostamista hakkeeksi polttolaitosten tarpeisiin. Yhtiö on hakenut ympäristöluvan muutosta toiminnan laajentamiseen, jotta pystytään vastaamaan polttolaitosten muuttuneisiin tarpeisiin. Lupamuutoksessa on kyse laitoksen laajentamisesta ja toiminta-aikojen muuttamisesta. Haetut muutokset eivät sinänsä muuta aikaisemmin luvitetun toiminnan luonnetta.

Valitus ei keskity myönnettyyn ympäristölupaan, vaan enemmänkin yhtiön terminaalissa harjoittamaan haketoimintaan. Valittaja on valituksessaan nostanut esille melutason ja hakkeen syttymiset. Hakkeen syttymisen osalta paloviranomaiset ovat tarkentaneet ohjeita ja kuten Satakunnan hyvinvointialueen lausumasta ilmenee, on tämä tilanne parantunut aikaisemmasta. Lupahakemuksen mukainen toiminta ei lisää riskejä. Terminaalille on myös tehty pelastussuunnitelma Kilatia Pron toimesta 5.1.2022.

Toinen valituksessa vedottu seikka on toiminnasta aiheutuva melu. Haketuksesta syntyy aina jonkin verran ääntä, mutta mitään negatiivista muutosta ei ole käsillä. Lupahakemuksessa haettu toiminta ei lisää syntyvän melun määrää.

Melumallinnuksen johtopäätösten perusteella yhtiö alittaa nykytilanteessa ja lupamuutoksen jälkeisessä tilanteessa nykyiset meluraja-arvonsa, kun puuta murskataan taikka haketetaan. Muusta toiminnasta syntyvä melu on vähäistä. Edelleen mallinuksissa ei huomioida terminaaliaalueella olevien hakekasojen vaikutusta äänen johtumiseen, joten näiden toiminnasta johtuvien äänenvaimentimien takia melun määrä on mallinuksia alemmalla tasolla.

Viranomaispäätöksessä on lupamääräysten kohdassa 6 annettu meluarvot, joita yhtiö sitoutuu noudattamaan. Lupamääräys 7 velvoittaa yrityksen myös laatimaan melunhallinta- ja tarkkailusuunnitelman, johon sisällytetään suunnitelma melunseurannan toteutus. Lupamääräys 29 velvoittaa yritystä myös haketus- ja murskauslaitteistoja uusittaessa kiinnittämään erityisesti huomiota laitteiden äänitasoon.

Perusteita kumota taikka muuttaa myönnettyä ympäristölupaa ei ole, sillä suunniteltu toiminta ei aiheuta sellaista haittaa, mikä olisi määritelty ympäristönsuojelulaissa.

Valittaja on vastaselityksessään todennut muun ohella, että toiminnanharjoittaja pitäisi määrätä sijoittamaan hiljaisempiin laitteisiin ja toiminta-ajat olisi pitänyt sovittaa virastoaikoihin eli kello 9–16 sekä kieltää haketus myös lauantaina ja kesällä kuten alkuperäisessä ympäristöluvassa.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus ei tutki haketustoiminnan lopettamista koskevaa vaatimusta tai viranomaisten toimintaa koskevaa kanteluluonteista vaatimusta.
2. Hallinto-oikeus kumoo valituksenalaisen päätöksen ja palauttaa asian Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi.

Perustelut

1. Tutkimatta jättäminen

Tuomioistuinlain 4 luvun 1 §:n mukaan hallinto-oikeus käsittelee ja ratkaisee ne hallinto-oikeudelliset valitukset, hallintoriita-asiat ja muut asiat, jotka säädetään kuuluviksi sen toimivaltaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) tai muussa laissa.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 81 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan tuomioistuin jättää valituksen tutkimatta, jos valituksen tutkiminen ei kuulu sen toimivaltaan.

Ympäristönsuojelulain 175 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo ympäristönsuojelulakia taikka sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä taikka määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa.

Ympäristönsuojelulain 181 §:n 1 momentin mukaan jos ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta aiheutuu välitöntä vaaraa ihmisten terveydelle tai siitä uhkaa aiheutua välittömiä ja huomattavia haittavaikutuksia ympäristölle, valvontaviranomaisen on keskeytettävä toiminta siltä osin kuin se on välttämätöntä terveyden tai ympäristön suojelemiseksi, jos toiminnanharjoittaja ei itse ole ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin.

Hallinto-oikeudella ei ole ensi asteena toimivaltaa kieltää lainvoimaisen ympäristöluvan perusteella harjoitettavaa haketusta. Näin ollen vaatimus haketustoiminnan kieltämisestä hallintopakon luonteisena on oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 81 §:n 2 momentin 1 kohdan nojalla jätettävä tutkimatta.

Viranomaisen toimintaa koskevien kanteluluonteisten vaatimusten käsittely ei kuulu hallinto-oikeuden toimivaltaan.

2. Pääasia

Sovellettuja oikeusohjeita

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan *ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavalla toiminnalla* tarkoitetaan ympäristönsuojelulaissa laitoksen perustamista tai käyttämistä sekä siihen teknisesti ja toiminnallisesti kiinteästi liittyvää toimintaa taikka alueen käyttämistä tai toiminnan järjestämistä siten, että siitä saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista;

Ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan ympäristölupa on lisäksi oltava toimintaan, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Ympäristönsuojelulain 29 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvanvaraisen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista. Jos hakemus koskee ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa tarkoitettua toimintaa, hakemukseen on liitettävä mainitun lain mukainen ympäristövaikutusten arviointiselostus ja yhteysviranomaisen perusteltu

päätelmä ennen päätöksentekoa. Hakemukseen on lisäksi tarvittaessa liitettävä luonnonsuojelulain (9/2023) 35 §:ssä tarkoitettu arviointi.

Pykälän 3 momentin mukaan hakemuksen laatijalla on oltava riittävä asiantuntemus. Hakemuksesta on käytävä tarvittaessa ilmi, mihin aineistoon ja laskenta-, tutkimus- tai arviointimenetelmään annetut tiedot perustuvat.

Pykälän 4 momentin mukaan tarkempia säännöksiä hakemuksen sisällöstä ja sen sähköisestä tekemisestä sekä hakemukseen liitettävistä lupaharkinnan kannalta tarpeellisista selvityksistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ---

Pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Pykälän 4 momentin mukaan toiminnan olennaista muuttamista koskeva lupahakemus on ratkaistava siten, että harkinta kattaa ne toiminnan osat, joihin olennainen muutos voi vaikuttaa ja ne ympäristöön kohdistuvat vaikutukset ja riskit, joita muutos voi aiheuttaa.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa kyseessä olevassa pykälässä kiellettyjä seurauksia.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista; --- 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; --- 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Pykälän 2 momentin mukaan asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Asianosaisen on muutoinkin myötävaikutettava vireille panemansa asian selvittämiseen.

Hallintolain 44 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan kirjallisesta päätöksestä on käytävä selvästi ilmi muun ohella yksilöity tieto siitä, mihin asianosainen on oikeutettu tai velvoitettu taikka miten asia on muutoin ratkaistu.

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014, ympäristönsuojeluasetus) 3 §:n 1 momentin mukaan lupahakemuksessa on oltava: --- 3) yleiskuvaus toiminnasta sekä yleisölle tarkoitettu tiivistelmä lupahakemuksessa esitetyistä tiedoista; 4) lupaharkinnan kannalta tarpeelliset tiedot toiminnan tuotannosta, prosesseista, laitteistoista, rakenteista ja niiden sijainnista; 5) tiedot toiminnan sijaintipaikasta ja sen ympäristöolosuhteista; 6) tiedot toiminnan päästöjen laadusta ja määrästä veteen, ilmaan ja maaperään sekä toiminnan aiheuttamasta melusta ja tärinästä; --- 8) arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön;

Pykälän 2 momentin 5 ja 6 kohtien mukaan lupahakemuksessa on lisäksi oltava, jos se on toiminnan luonne ja vaikutukset huomioon ottaen päätösharkinnan kannalta tarpeellista, arvio toimintaan liittyvistä riskeistä, onnettomuuksien estämiseksi suunnitelluista toimista sekä toimista häiriötilanteissa taikka arvion sisältävä ympäristönsuojelulain 15 §:n mukainen varautumissuunnitelma ja yksilöidyt tiedot toiminnan päästölähteistä ja niiden päästöistä sekä melutasosta.

Ympäristönsuojeluasetuksen 4 §:n mukaan hakemukseen on liitettävä tarpeen mukaan: --- 2) ajan tasalla oleva mittakaavaltaan riittävän tarkka kartta, josta ilmenee toiminnan sijainti, mahdolliset päästöjä aiheuttavat kohteet sekä toiminnan haitallisten vaikutusten arvioimiseksi olennaiset kohteet ja kiinteistöt; 3) asemapiirros, josta ilmenee rakenteiden ja ympäristön kannalta tärkeimpien prosessien ja päästökohtien sijainti ---

Ympäristönsuojeluasetuksen 8 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan jos toimintaa muutetaan siten, että siihen on haettava lupa ympäristönsuojelulain 29 §:n perusteella, lupahakemuksessa on oltava tieto siitä, miten muutos vaikuttaa toimintaan sekä sen ympäristövaikutuksiin.

Pykälän 2 kohdan mukaan 3–7 §:ssä vaadituista tiedoista ja selvityksistä on lupahakemuksessa oltava vain ne, jotka koskevat toiminnan muutosta ja sen ympäristövaikutuksia.

Ympäristönsuojeluasetuksen 11 §:n mukaan lupahakemuksesta on kuulutettava sen jälkeen, kun asia on riittävän yksityiskohtaisesti selvitetty. Lupahakemuksesta on käytävä ilmi ainakin: --- 1) asian luonne --- 2) kuvaus toiminnasta --- 5) tiedot olennaisista päästöistä ja syntyvistä jätteistä.

Ympäristönsuojeluasetuksen 15 §:n 1 momentin mukaan lupapäätöksen ratkaisuosasta on käytävä ilmi: 1) asian ratkaisu --- 2) luvan myöntämisen edellytysten varmistamiseksi annettavat ja valvonnan kannalta tarpeelliset lupamääräykset;

Asiassa saatua selvitystä

Kyseessä oleva toiminta sijaitsee Porin kaupungin Uudenniityn kaupunginosassa kiinteistöllä Kumeyksi 609-417-36-8, noin kahdeksan kilometrin etäisyydellä kaupungin keskustasta. Toimintakiinteistö rajoittuu lounaan suunnassa Preiviikinlahden Natura-alueeseen (FI 02000151). Lähimmät häiriintyvät kohteet alueella ovat vakituisia tai lomakäytössä olevia asuinkiinteistöjä, ja lähin asutus on noin 500 metrin etäisyydellä kaakkoon Uudenniityn asuinalueella Kuvalammentiellä ja Kyljärventiellä valtatie 2:n toisella puolella. Noin 470 metrin etäisyydellä sijaitsevat Porin metsähautausmaa sekä Uudenniityn teollisuusalue. Valittajan kiinteistö sijaitsee noin 900 metrin etäisyydellä toimintakiinteistöstä.

Hakemuksessa on todettu, että KuMeKo Group Oy:llä on voimassa oleva ympäristölupa (dnro PORI/1584/11.01.00/2018) bioenergiaterminaalien metsäenergiapuun, käytöstä poistetun puun, hevosenlannan sekä muualla tuotetun hakkeen vastaanottoon, käsittelyyn ja välivarastointiin. Voimassa olevan ympäristöluvan mukaan purku- ja kierrätyspuuta saa käsitellä enintään yhteensä 10 000 tonnia vuodessa ja hevosenlantaa enintään yhteensä 100 tonnia vuodessa. Kyseisen ympäristöluvan hakemuksen mukaisesti terminaalikentällä varastoidaan ja käsitellään vuosittain 700 000 tonnia rankapuuta, noin 10 000 tonnia kantoja ja noin 20 000 tonnia haketta.

Hakemuksella on haettu voimassa olevaan ympäristölupaan ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaista olennaista muutosta jätteenkäsittelytoiminnan laajentamiselle hakemuksessa esitetyn mukaisesti sekä lupaa aloittaa hakemuksen mukainen toiminta kierto- ja biotalouden siirtokuormausasemalla mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Bioenergiaterminaaliala laajennetaan nykyisestä viidestä hehtaarista 6,5 hehtaariin ja myöhemmin kiinteistön käyttämättömälle 3,5 hehtaarin alalle.

Hakemuksen mukaan nykyisellä terminaalilla vastaanotetaan, käsitellään ja varastoidaan kierrätyspuuta ja hevosenlantaa. Laajennusosaan on tarkoitus vastaanottaa, käsitellä ja varastoida kaupan ja teollisuuden jätettä, fluffia, sekalaita energijätettä, sekalaista rakennus- ja purkujätettä, käsittelemätöntä ja käsiteltyä puuta, pahvia ja kartonkia ja paperia, metallia, betonia ja tiiltä, biohajoavia jätteitä ja kasvijätteitä sekä risuja ja puutarhajätteitä. Vastaanotettavien jätejakeiden yhteismäärä on vuosittain enintään 35 000 tonnia ja jätejakeiden hetkellinen kokonaisvälivarastointimäärä on 12 500 tonnia. Hakemuksen mukaan rankapuuta, metsähaketta ja puusivutuotteita otetaan vastaan maksimissaan 250 000 tonnia vuodessa. Puhdasta jätepuuta vastaanotetaan korkeintaan 17 900 tonnia vuodessa. Hakemuksen mukaan huomattava osa asemalla välivarastoitavasta ja käsiteltävästä materiaalista koostuu metsäenergiapuusta. Ennen murskausta energiapuuta voidaan varastoida murskekentällä. Haketus/murskaus tehdään asfaltoidulla alueella

mahdollisimman lähellä hakekasoja, jotka estävät melu- ja pölypäästöt. Energiapuu murskataan/haketetaan mobiililaitteistolla, ja hake siirretään aumaan mahdollisimman vähän ääntä aiheuttavalla hihnakuljettimella tai heittimellä.

Murskattu/haketettu energiapuu varastoidaan aumoissa asfaltilla aseman keskellä. Jakeiden varastointimäärät vaihtelevat vuodenajan mukaisesti. Varastot ovat huhtikuussa pienimmillään ja marraskuussa suurimmillaan. Suurin kerralla varastoitava määrä on 70 000 tonnia, ja keskimääräinen varastointiaika on kahdeksan kuukautta. Murskattavan jätteen käsittely vastaa energiapuun käsittelyä, mutta murskainroottorissa käytetään murskaavia teriä ja murskatusta materiaalista erotellaan kuljetinhihnalta metallit magneetinerottimella.

Hakemuksessa on mainittu luvan hakemisen perusteiksi ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 f kohta ja ympäristönsuojeluasetuksen 2 §:n 12 f kohta sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin 3 kohta, jonka mukaan ympäristölupa tarvitaan toimintaan, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Hakemuksessa toiminnan yleiskuvauksessa on todettu, että energiapuun käsittely ei ole ympäristöluvan alaista toimintaa.

Hakemuksessa on taulukko muutoksenhaun jälkeen vastaanotettavista jättejakeista. Taulukossa on mainittu myös energiapuu, josta taulukossa on erikseen todettu, että se ei ole jätettä. Energiapuun määräksi sarakkeessa ”Muutoksessa haettu määrä (tn)/a” on merkitty 250 000 tonnia vuodessa. Taulukossa on jättejakeiden osalta mainittu muutos aikaisempaan nähden. Kyseistä tietoa ei ilmene energiapuun osalta.

Hakemuksen mukaan laitoksen merkittävimmät meluvaikutukset liittyvät ranka- ja purkupuun sekä kantojen haketukseen/murskaukseen. Hakemuksessa on lyhyt arvio paloturvallisuuteen liittyvistä seikoista. Materiaalien välivarastointi toteutetaan niin, ettei tuli mahdollisessa tulipalotilanteessa pääse leviämään ympäristöön. Paloturvallisuuden varmistamiseksi materiaalit välivarastoidaan siten, että sammutuskalustolla on tarvittaessa vapaa pääsy hoitamaan sammuttamista. Tulipaloriski on varauduttu liittymällä palovesijärjestelmään. Henkilökunta on koulutettu poikkeustilanteiden varalle. Hakekasoja ei pidetä liian suurina ja hakkeen pitkiä varastointiaikoja vältetään itsesyttymisriskin pienentämiseksi.

Oikeudellinen arviointi

Asiassa on hallinto-oikeudessa arvioitavana valituksenalaisen päätöksen lainmukaisuus erityisesti valituksessa mainittujen haketuksesta aiheutuvien meluhaittojen johdosta.

Valituksenalaisen päätöksen mukaan KuMeKo Group Oy:lle on myönnetty ympäristölupa Uudenniityn kierto- ja biotalouden siirtokuormausaseman toiminnoille kiinteistölle 609-417-36-8. Päätös korvaa laitokselle 10.9.2018 myönnetyn ympäristöluvan.

Hallinto-oikeus toteaa, että valituksenalaisen päätöksen ratkaisusta jää epäselväksi, onko energiapuun käsittelylle ja välivarastoinnille myönnetty ympäristölupa, kun otetaan huomioon, että jo itsessään tehty hakemus, johon ratkaisussa viitataan, jättää epäselväksi, mille toiminnoille ympäristölupaa on haettu. Hakemuksessa on yleisellä tasolla kuvattu energiapuun vastaanottoa ja käsittelyä. Jos hakemuksella on ollut tarkoitus hakea ympäristölupaa energiapuun käsittelyyn, siitä puuttuu energiapuun käsittelyn ja välivarastoinnin osalta riittävä selvitys haettavan toiminnan laadusta ja muutoksesta aikaisempaan toimintaan nähden. Asiassa jää epäselväksi energiapuun käsittelyn osalta muutos aikaisempaan toimintaan nähden, hakettavan energiapuun määrä ja energiapuun käsittelyyn ja välivarastointiin liittyvän liikenteen määrä sekä haketuspäivien määrä ja haketustuntien määrä vuorokaudessa. Toimintojen sijainnit eivät ilmene ympäristönsuojeluasetuksessa esitetyllä tarkkuudella hakemuksesta. Lisäksi toiminnan osalta ei ole käsitelty riittävästi energiapuun haketuksesta ja varsinkin siitä muodostuvan hakkeen varastoinnista aiheutuvaa alueelle kokonaisuutena aiheutuvaa tulipaloriskiä, kun otetaan erityisesti huomioon hakkeen itesyttymisriski ja se, että alueelle harjoitetaan aikaisempaan lupatilanteeseen nähden myös jätteenkäsittelyä, joka lisää paloriskille altista materiaalia alueelle.

Hakemuksessa on todettu, että energiapuun käsittely ei ole ympäristöluvan alaista toimintaa ja hakemuksella on haettu voimassa olevaan ympäristölupaan ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaista olennaista muutosta jätteenkäsittelytoiminnan laajentamiselle hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Valituksenalaisessa päätöksessä ei ole lupamääräyksillä suoraan rajoitettu energiapuun vastaanottamisen tai sen käsittelyn määrää ja sitä koskevaa toimintaa, vaikka suhteellisen pienille jätemäärille on annettu lupamääräyksissä rajoituksia ja muita toimintaa koskevia määräyksiä. Myöskään valituksenalaisen päätökseen liitteessä 1 ei ole annettu kuvausta energiapuun käsittelystä tai tietoa sen aikaisemman luvan mukaisesta käsittelyn määrästä ja on vain todettu, ettei se ole jätettä.

Myöskään hakemuksen tiedoksiantokuulutuksesta ei selviä, mille toiminnalle ympäristölupaa on haettu. Kuulutus on muutoinkin ollut puutteellinen ympäristönsuojelulain 11 §:n vaatimukset huomioon ottaen, kun siinä ei ole esitetty toiminnasta aiheutuvia olennaisia päästöjä eikä arviota päästöjen muutoksista suhteessa aikaisemman lupapäätöksen mukaiseen toimintaan.

Hallinto-oikeus katsoo, että valituksenalaisesta päätöksestä ei hallintolain 44 §:n 1 momentin ja ympäristönsuojeluasetuksen 15 §:n mukaisesti ilmene, onko valituksenalaisella päätöksellä myönnetty ympäristölupa jätteenkäsittelyn lisäksi energiapuujätteen haketukseen ja varastointiin. Jos lupa on myönnetty, niin asiassa jää edelleen epäselväksi, kuinka suurelle haketusmäärälle lupa on myönnetty ja kuinka monta haketuspäivää on ollut lupaharkinnan perustana tai miten haketuspäivien määrä muuttuu aikaisempaan verrattuna.

Luvan hakija on valituksen johdosta hallinto-oikeudelle antamassaan vastineessa todennut, että valitus ei keskity myönnettyyn ympäristölupaan,

vaan enemmänkin yhtiön terminaalisissa harjoittamaan haketoimintaan. Hallinto-oikeus katsoo, että vastineessa esitetty puoltaa omalta osaltaan arviota siitä, ettei lupaa ole myönnetty energiapuun haketukselle.

Kun otetaan huomioon, että valitus kohdistuu nimenomaan haketuksen valittajalle aiheuttamaan meluhaittaan, asian käsittely ympäristölupaa koskevana valituksena edellyttää yksiselitteistä tietoa siitä, onko valituksenalaisella päätöksellä ratkaistu energiapuun haketusta koskeva ympäristölupahakemus ja myönnetty tälle toiminnalle ympäristölupa. Koska asia on edellä mainituilla perusteilla jäänyt epäselväksi, lupapäätös on kumottava ja asia palautettava lupaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi.

Selvyyden vuoksi hallinto-oikeus toteaa, että energiapuun käsittelyssä on kyse ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisesta ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa toiminnan meluhaitat aiheutunevat pääosin energiapuun haketuksesta ja murskauksesta ja vähäisemmältä osin jätteiden murskauksesta. Energiapuun laajamittaisesta käsittelystä saattaa näissä olosuhteissa aiheutua ympäristössä eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta, jolloin toiminta on luvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin 3 kohdan nojalla. Tällä perusteella myös energiapuun käsittelylle ja välivarastoinnille on tullut hakea ympäristölupaa yhdessä alueella harjoitettavan muun luvanvaraisen toiminnan kanssa.

Edellä mainituin perustein hallinto-oikeus kumoaa valituksenalaisen päätöksen ja palauttaa asian Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi. Asiaa uudelleen käsiteltäessä tulee varata hakijalle tilaisuus täydentää hakemustaan ympäristönsuojelulain 39 §:n ja valtioneuvoston ympäristönsuojelusta antaman asetuksen 3 ja 4 §:t huomioiden sekä ottaa huomioon hallinto-oikeuden päätöksen perusteluissa mainitut seikat ja se, että päätös täyttää myös hallintolain 44 §:n 1 momentin mukaiset edellytykset. Mahdollisessa hakemuksen täydennyksessä tulee uudelleen mallintaa uuden hakemuksen mukaiselle toiminnalle koko ympäristöluvan mukaisesta toiminnasta aiheutuva meluvaikutus.

Hallinto-oikeuden ratkaisu huomioon ottaen kumoutuu samalla myös oikeus aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Porin kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **13.1.2025**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Janne Marttila ja Heidi Laakso sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Sauli Viitasaari. Asian on esitellyt Heidi Laakso.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta

Jäljennös maksutta

KuMeKo Group Oy

Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Porin kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Porin kaupungin kaupunkisuunnittelu

Porin kaupungin rakennusvalvontaviranomainen

Porin kaupunginhallitus

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueEtelä-Suomen aluehallintovirasto /
Ympäristölupavastuualue

Satakunnan pelastuslaitos

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
 Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
 Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
[https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/#/](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/)